

Р Е Ш Е Н И Е

№ 127

гр. София, 16 юли 2013г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

Върховният касационен съд на Република България, второ наказателно отделение, в съдебно заседание на осемнадесети март две хиляди и тринадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ : Лидия Стоянова

ЧЛЕНОВЕ : Елена Авдева

Жанина Начева

при секретар Кр.Павловаи в присъствието на прокурора К.Иванов изслуша докладваното от съдията Елена Авдева наказателно дело № 153 /2013 г.

Делото е образувано на основание чл.346, т.1 от НПК и се разглежда за втори път от състав на Върховния касационен съд.

Окръжният съд в гр.Плевен с присъда № 37/04.05.2010 г. по нохд № 449/2009 г. признал

- подсъдимия Г.С.И. за невинен и го оправдал по повдигнатото обвинение по чл.122, ал.2, пр.последно от НК;
- подсъдимия Г.П.Г. за виновен в извършване на престъпление по чл.123, ал.3, пр. последно във вр. с ал.1 от НК и го осъдил на дванадесет години *лишаване от свобода*, като го оправдал по обвинението за нарушения на част от задълженията на кондуктор ;
- подсъдимата И.Г.К. за виновна в извършване на престъпление по чл.123, ал.3 пр. последно във вр.с ал.1 от НК и я осъдил на осем години *лишаване от свобода*, като я оправдал по обвинението за нарушения на част от задълженията на началник-влак;

- подсъдимите били осъдени солидарно с да заплатят обезщетения в размер на 100 000 лева на всеки от гражданските ищци, ведно със следващите се лихви от деня на увреждането и с дължимите такси и разноски

Апелативният съд в гр.Велико Търново с решение № 11 от 02.03.2011 г. по внохд № 324/2010 г. изменил тази присъда, като допълнително оправдал Г.П.Г. и И.Г.К. по обвиненията за нарушения на част от задълженията им и намалил срока на наложените им наказания *лишаване от свобода* съответно на осем и пет години

В останалата част присъдата била потвърдена.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, с Решение № 359 от 14.09.2011 г. по н.д. № 1758/2011 г. отменил апелативното решение и върнал делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд поради нарушения на процесуалните правила и материалноправните разпоредби.

Съдебният състав изразил несъгласие с оправдаването на подсъдимия Г.И. и с решението си дал указания за изясняване на съществени за изхода на делото обстоятелства чрез извършване на следствен експеримент и допълнителна пожаро-техническа експертиза. Проверявайки оплакванията за явна несправедливост на определените санкции касационната инстанция отбелязала необходимост да се прецени приложение на чл. 55 и чл. 66 от НК.

След повторно разглеждане на делото Апелативният съд в гр.Велико Търново с присъда № 214 от 21.09.2012 г. по внохд №300/2011 г. отменил първоинстанционната присъда в оправдателната ѝ част относно подсъдимия Г.С.И. и го признал за виновен в това, че като зам.директор на поделение „Пътнически превози” - София към БДЖ ”Пътнически превози” ЕООД издал заповед № 18/31.08.2007 г., с която наредил страничните врати на вагона да са заключени с *каре и щифт*, с изключение на тази, през която става приемането на пътниците, в изпълнение на която заповед от ж.п.персонала на 28.02.2008 г. страничните врати на кушет вагона били с блокирано от щифт заключващо устройство, с което при независимо съпричиняване по непредпазливост причинил смъртта на повече от две лица и на основание чл.122, ал.2 , пр.последно, във вр.с ал.1 от НК / редакция ДВ бр.26/68г ./ във вр. с чл.54 и чл.36, вр.с чл.2, ал.2 от НК го осъдил на *лишаване от свобода* за срок от една година и шест месеца, чието изтърпяване отложил съгласно чл.66, ал.1 от НК за срок от три години.

Въззивният съд изменил първоинстанционната присъда и по отношение на подсъдимите Г.П.Г. и И.Г.К., като ги оправдал по обвиненията за част от инкриминираните нарушения на задълженията им и намалил наложените им наказания *лишаване от свобода* при условията на чл.55, ал.1 от НК съответно на три и две години, чието изтърпяване съгласно чл. 66, ал.1 от НК отложил за срок от четири години.

Апелативната инстанция осъдила Г.И. да заплати солидарно с останалите подсъдими и гражданския ответник обезщетения в размер на 100 000 лева на всеки от гражданските ищци.

Срещу въззивната присъда са подадени касационни жалби от защитниците на подсъдимите и гражданския ответник, а също така касационен протест и жалби от частните обвинители и граждански ищци.

В касационната жалба на подсъдимия Г.П.Г. въззивната присъда се атакува поради непълнота на мотивите до степен на липсата им, необоснованост и нарушение на материалния закон. Според касатора и неговия защитник въззивният съд е пренебрегнал техните възражения и по този начин е засегнал процесуалните им права.

В заключение се формулират две искания – да се отмени присъдата и оправдае жалбоподателя или – да се отмени присъдата и делото се върне за ново разглеждане.

Пред касационната инстанция жалбоподателят и защитникът му поддържат жалбата. Касаторът оспорва основателността на протеста и жалбите на гражданските ищци и частни обвинители, които счита, че подлежат на отхвърляне.

В жалбата на подсъдимата И.Г.К. и допълнението към нея се изброяват всички касационни основания по чл. 348, ал.1, т.1 - т.3 от НПК.

Жалбоподателката сочи редица процесуални нарушения при събиране и анализ на доказателствата В жалбата се отделя внимание на обстоятелството, че не са установени по категоричен начин причините за пожара, поради което процесът санкционирал подсъдимите като част от последиците, а не от основанието на инцидента. Подсъдимата твърди, че неизяснени са останали редица съществени въпроси от правен и фактически характер. Оспорват се и правните изводи относно характера на извършваната от нея дейност и нормативния характер на част от нарушените правила.

Със същите аргументи И.К. и защитникът ѝ пледират пред касационната инстанция за отмяна на присъдата, оправдаване и отхвърляне на гражданските иски, както и за оставяне без уважение на протеста и жалбите на частните обвинители и граждански ищци.

В касационната жалба на подсъдимия Г.С.И. и писмените бележки към нея се цитира касационното основание на чл.348, ал.1, т.1 от НПК – нарушение на закона. Според касатора и неговите защитници изводите за виновността на И. са противоречиви и нелогични. Те не са съобразени с правомерната цел на инкриминираната заповед, издадена от подсъдимия, както и с липсата на пряка причинна връзка между нейното изпълнение и настъпилите вредоносни последици.

С тези аргументи се обосновава искане за оправдаване на Г.С.И. и за отхвърляне на протеста и жалбите на гражданските ищци и частни обвинители.

Гражданският ответник обжалва гражданско-осъдителната част на присъдата с твърдение за несправедливост на присъдените обезщетения. Подчертава, че с оглед големия брой наследници общият размер на присъдените обезщетения – 1 900 000 лева, е прекомерно висок за ответника, който се намира в тежко финансово състояние. В жалбата се припомня, че гражданските ищци са получили по 20 000 лева застрахователно обезщетение по силата на застрахователен договор между „БДЖ” ЕАД и „Алианц България” АД. Касаторът намира, че разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, въвеждаща критерий за обезщетяване на неимуществените вреди по справедливост, предпоставя в конкретния случай намаляване на гражданските иски наполовина, до 50 000 лева за всеки пострадал.

Тази позиция се защитава и пред касационната инстанция.

В протеста на прокурора се оспорва справедливостта на наложените на подсъдимите санкции. Изтъква се, че размерът на наказанията *лишаване от свобода* не съответства на степента на обществена опасност на извършеното деяние и на дейците и се отклонява от целите на чл. 36 от НК. Според държавното обвинение въззивната инстанция е проявила прекомерна снизходителност към подсъдимите за сметка на недооценяване на обществената опасност на деянието и престъпния му резултат. Прокурорът заявява несъгласие с приложението на разпоредбите на чл. 55 и чл. 66 от НК по отношение на Г. и К. и пледира за ефективно изтърпяване на лишаването от свобода. Наказанието на подсъдимия Г.И. е преценено за неприемливо като

размер, но протестиращият допуска възможност изпълнението му да се отложи.

В заключение прокурорът настоява за отмяна на присъдата на въззивния съд и ново разглеждане на делото в частта му за наложените наказания на подсъдимите и начина на изтърпяването им.

В съдебното заседание пред касационната инстанция прокурорът поддържа протеста по изложените в него съображения, като изразява становище за законосъобразност на жалбите на гражданските ищци и частни обвинители и за неоснователност на жалбите на подсъдимите и гражданския ответник.

Гражданските ищци и частни обвинители Й.Х., И.Х., М.Х. и Н.Х. чрез своя повереник обжалват както наказателната, така и гражданско-осъдителната част на присъдата, позовавайки се на касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 - т.3 от НПК.

Жалбоподателите обръщат внимание на процесуални нарушения при провеждане на следствения експеримент и изготвяне на назначените от въззивния съд експертизи. Атакуват и оправдаването на подсъдимия Г.Г. за неизправността на пожарогасителите във вагона. Касаторите отричат наличие на многобройни смекчаващи отговорността на Г. и К. обстоятелства и твърдят, че определените санкции не постигат целите, залегнали в чл. 36 от НК.

В жалбата се коментира също така, че съдът не се е произнесъл изцяло по заявената от тях претенция за лихви и разноски и в заключение се отправят в съотношение на алтернативност две искания – за отмяна на присъдата в наказателната част и връщане на делото за ново разглеждане, или за изменение на присъдата и увеличаване на присъдените обезщетения до предявените размери ведно с лихви и разноски.

В съдебното заседание пред касационната инстанция касаторите поддържат така формулираните искания.

Гражданските ищци и частни обвинители Т.Т., К.Т., Ж.Ж., С.Д. – Ж., В.В., Ц.В., В.Р., А.Р., В.Р., В.К. и Н.К. чрез техните повереници оспорват жалбите на подсъдимите и гражданския ответник.

В качеството на касатори изразяват несъгласие за оправдаването на подсъдимия Г.Г. за нарушение на правилата за използване на средствата за колективна защита и незабавно спиране на влака. Тази група жалбоподатели също се противопоставя на

съображенията на въззивната инстанция за индивидуализиране на санкциите, които счита за несправедливи по размер , начин на изтърпяване и продължителност на изпитателния срок /за подсъдимия Г.И./.

В заключение се настоява за отмяна присъдата и връщане на делото за ново разглеждане, при което да се приложи правилно материалния закон и се наложат справедливи наказания .

Жалбата се поддържа и пред настоящата инстанция със същите доводи.

Гражданските ищци и частни обвинители В.В и Д.В. чрез повереника си обжалват оправдателната част на присъдата с основания чл.348, ал.1, т. 1 и т.2 от НПК.

Те считат, че въззивният съд превратно и противоречиво е оценил доказателствата, определящи кръга от разпоредби, които подсъдимите Г.Г. и И.К. нарушили. Жалбоподателите също намират наказанията за явно несправедливи поради прилагане на института на условно осъждане. Тяхното разбиране за справедливост на присъдата включва ново разглеждане на делото, увеличаване тежестта на наложените наказания *лишаване от свобода* и ефективното им изтърпяване, както и уважаване на гражданските иски в предявения размер от 500 000 лева.

Идентични по съдържание са и касационната жалба на гражданския ищец и частен обвинител Ж.М. и пледоарията на неговия повереник.

Гражданската част на въззивната присъда се атакува и от гражданския ищец и частен обвинител Г.И. с позоваване на касационните основания по чл.348, ал.1, т.1 и т.2 от НПК. Жалбоподателят се аргументира с изключително тежкия и непоправим резултат от противоположната дейност на подсъдимите, който би следвало да намери отражение и в уважената част на гражданските иски. Касаторът и неговият повереник твърдят, че справедливо би било обезщетение от 150 000 лева.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка в пределите на чл.347, ал.1 от НПК, установи следното :

По жалбата на подсъдимия Г.П.Г.

Съдържанието на жалбата и релевираните касационни основания налагат преди всичко уточнение, важно за рамките на касационната проверка. Както е добре известно, тя не включва контрол за необоснованост, поради което доводите на защитата, че „фактическата обстановка не съответства на събраните и проверени по делото доказателства”, а „присъдата е явно необоснована”, не подлежат на обсъждане в настоящето производство.

Останалите оплаквания на касатора са процесуално допустими, но неоснователни.

В жалбата се отправя декларативен упрек към въззивния акт, че в него няма мотиви, които да съдържат отговор на възраженията на защитата и обяснение защо при противоречия на доказателствените материали едни от тях се приемат, а други се отхвърлят. Тези твърдения жалбоподателят свързва както със съществени нарушения на процесуалните правила, така и с нарушение на материалния закон.

Внимателният прочит на материалите по делото опровергава тези разсъждения. Въззивният съд не е допуснал отклонение от принципа за изграждане на релевантна фактическа обстановка по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото. Съдебният състав е изпълнил указанията на касационната инстанция за отстраняване на допуснати при предходното разглеждане на делото процесуални нарушения. Той провел самостоятелно съдебно следствие, в рамките на което извършил следствен експеримент и изслушал съдебни експерти. Събраните и проверени по този начин доказателства съдът подложил на задълбочен анализ в контекста на цялата доказателствена съвкупност. Не е вярно оплакването на защитата, че предходните съдебни състави са избягали от задължението да обсъдят противоречивите доказателствени материали. Въззивният съдебен състав посветил достатъчно усилия на внимателна проверка за достоверност на всички доказателствени източници преди да изрази становище защо кредитира част от тях, респективно защо не възприема друга. Защитата на подсъдимия не се ангажира с примери за конкретни процесуални нарушения, допуснати от предходната инстанция, предпочитайки да изрази обща негативна оценка към доказателствената ѝ дейност. За неоснователността на тази позиция е достатъчно да се посочи, че на стр.31-53 от мотивите на проверяваната присъда прецизно е обсъдено основното противоречие в доказателствената съвкупност – конфронтиращите се обяснения на

подсъдимите Г. и К. от една страна и показанията на оцелелите пътници от друга. Съдът се доверил на данните за действията на отговорните лица по време на пожара, съобщени от свидетелите, след като установил тяхната еднопосочност, последователност, логичност и взаимна обвързаност, както и подкрепата, която получили от експертните заключения и протоколите за оглед. Информацията, събрана по този начин, възстановява фаталните минути, в които пътуващите в бързия влак „София- Кардам” се спасявали със собствени сили, без да бъдат организирани или подпомагани от кондуктора на кушет вагона или от началник влака. Нито един от оцелелите не потвърждава обясненията на касатора, че той уведомил хората за пожара и им осигурил път за напускане на вагона. Напротив, от показанията им става ясно, че не кондукторът, а пътници /като свидетеля М.М. / чукали по вратите на купетата и будели спящите. Установено е също така, че Д.В., който пътувал в купе № 7, държал междинните врати между кушет вагона и спалния вагон, за да могат пътниците да напускат горящото пространство, и намерил там смъртта си. Очевидците добросъвестно описват опитите на кондуктора да гаси с пожарогасител вътре и извън влака, но не подкрепят версията му, че ориентирал хората към челната врата на кушета и ги извеждал през страничната врата почти насила.

В мотивите на атакуваната присъда се съдържа и подробно обяснение защо не е възприето твърдението на подсъдимия, че своевременно направил няколко опита да влезе в кушет вагона, за да помогне на останали в него пътници. Съдът коректно отбелязал, че данни в тази насока съобщава свидетеля Н.С. / а също и свидетеля К.К./, но ги свързал времево с момента, в който вече целият вагон бил обхванат от дим, а подсъдимият бил изгубил ценно време в търсене на пожарогасители и неуспешни опити да угаси пожара във купе № 6 и извън него. Правилно съдът не е дал вяра на обяснението, че Г. проникнал в кушета от страна на спалния вагон до летящата врата към купе № 9, тъй като в този момент там би трябвало да са телата на петима от загиналите, които той отрича да е видял.

В изпълнение на указанията на касационната инстанция въззивният съд отговорил на важния въпрос дали подсъдимият обективно разполагал с време да изпълни задълженията си за осигуряване безопасността на пътниците на фона на бързо разрастващия се пожар. След експертно обобщаване и анализ на данните от следствения експеримент и при съобразяване на информацията, събрана с останалите доказателствени способности, предходната инстанция стигнала до заключението, че кондукторът Г.Г. е имал възможност да

дръпне внезапната спирачка, да оповести пътниците за опасността, да отключи страничните врати и застопори задната челна врата на вагона за 2 минути и 26 секунди /ако не чака спирането на влака/ или за 2 минути и 46 секунди /ако изчака спирането на влака и отвори страничните врати на предната платформа/. Въззивният съд прибавил и още 39,2 секунди, необходими за изминаване на разстоянието от задната платформа до служебното купе, за влизане в него, отключване на металния шкаф, изваждане на намиращия се там пожарогасител и за обратно придвижване до купе № 6. Така съдът установил, че за изпълнение на всички необходими действия за евакуация на пътниците и предприемане на действия за гасена на пожара, на кондуктора са били необходими 3 минути и 6 секунди /при първия вариант/ или 3 минути и 25,55 секунди /при втория, с изчакване спирането на влака/.

Според комплексната пожаро-техническа експертиза токсична концентрация в обема на купетата и приобщената обща част на вагона се е създала около пет минути след началото на горенето, но натурните експерименти показали, че само четири минути след възникване на пожара съдържанието във въздуха на въглероден оксид, хлороводород и циановодород превишавало допустимите за човешкия организъм нива. Тези данни, получени съобразно предписаните от НПК правила, защитават убедително процесуалната адекватност на атакувания от защитата извод, че подсъдимият Г. е могъл да пребивава в кушет вагона без риск за здравето и живота си за времеви период, достатъчен да организира евакуация на пътниците. Негова логична последица е заключението, че кондукторът не е използвал това време съгласно нормативните предписания. До него съдът стигнал като проследил действията на подсъдимия след сигнала на свидетелката Е., че в купе № 6 има пожар. Г.П.Г. отишъл да провери ситуацията без пожарогасител, дори без служебния мобилен телефон за връзка с останалите отговорни лица. Кондукторът видял огъня, но не дръпнал внезапната спирачка от купето, а продължил през кушета, преминал в съседния спален вагон, влязъл в служебното купе и едва оттам задействал спирачката. После подсъдимият взел пожарогасител, върнал се пред купе № 6 и започнал да гаси, но без резултат. Когато пламъците се разпространили, той напуснал вагона и тръгнал да търси друг пожарогасител, с който започнал да гаси купето отвън. Димът вече бил изпълнил целия вагон, оцелелите пътници били около спрелия влак, когато Г. направил неуспешен опит да влезе обратно. Вътре останали телата на девет от пътуващите, петима от които били стигнали до затворените странични врати на предната платформа. Подсъдимият от

първия момент на пожара насочил усилията си към гасенето му, вместо преди това да се посвети изцяло на безопасността на пътниците, като организира тяхната евакуация. Това поведение е в нарушение на чл.11 от Наредба № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт /ДВ, бр.12/2006 г./, на чл.19 от Раздел втори от Инструкцията за гасене на пожари в подвижен жп състав от 1983 г. и на т.8 от Противопожарната наредба на БДЖ „ЕАД”, всички предвиждащи приоритетното опазване на здравето и живота на пътниците и персонала и задължителна последователност на действията на отговорните лица в случай на пожар - спиране на влака, организиране на евакуацията на пътниците и едва след нея - организиране на гасенето с наличните противопожарни уреди и средства. Неизпълнението от страна на подсъдимия Г. на посочените от въззивния съд задължения е в причинна връзка със смъртта на пътниците, които не са имали шанс сами, при възникналите условия, да спасят живота си без съдействието на отговорните лица във влака.

Обобщено, обжалваният съдебен акт не търпи упрек за липса на мотиви относно анализа и проверката на доказателствата и доказателствените средства и съставомерността на инкриминираното поведение на касатора.

Напълно произволно е оплакването за нарушаване на чл.339, ал.2 от НПК, тъй като доводите на подсъдимия, изложени в подкрепа на въззивната жалба и в пледоарията пред второинстационания съд, прочее, в голямата си част с обобщаващ и неконкретен характер, са получили съответни отговори. Мотивите на апелативния съд напълно удовлетворяват стандарта на чл.339 от НПК и не лишават подсъдимия от възможността да стигне до волята на решаващия състав. Не са допуснати съществени процесуални нарушения, а в рамките на установената фактическа обстановка приложеният материален закон не се нуждае от ревизия. Искането на подсъдимия за отмяна на въззивния съдебен акт и оправдаване или за ново разглеждане на делото е лишено от легално основание и настоящият съдебен състав го оставя без уважение.

По жалбата на подсъдимата И.Г.К.

Жалбата е неоснователна.

На първо място не намират доказателствена подкрепа възраженията с основание съществени процесуални нарушения.

Основните усилия на защитата са насочени срещу данните от проведения следствен експеримент.

Според жалбоподателката и нейния защитник времето и мястото на извършване на експеримента се отличавали така съществено от възстановяваните събития, че довели до събиране на некоректна, изкривена информация за обективната възможност К. да помогне на пътниците при евакуацията им. Настоящият състав не споделя подобна оценка. В контекста на дейността на съда по събиране и проверка на доказателства експериментът бил насочен към изследване на възможността при дадени условия / сходни, но не тъждествени с установяваната обстановка / подсъдимите Г. и К. да пребивават в кушет вагона без риск за здравето и живота си. Съдът положил възможните усилия да осигури максимална достоверност на получените данни, които след това били експертно интерпретирани. Опитът те да бъдат поставени под съмнение до степен на пълно отричане е неприемлив поради процесуалната и фактическа неубедителност на приведените аргументи. Защитата акцентира върху обстоятелството, че експериментът е извършен през деня на терен без баластрова призма. Същите възражения са направени и пред въззивния състав, който поискал от вещите лица да съобразят всички фактори от значение за придвижването на подсъдимата във и извън влака. Внимателният прочит на експертните заключения и съдебните протоколи показва, че това изискване е спазено. Вещото лице Б.И. заявил, че при определяне скоростта на подсъдимите са приложени стойности „по-малки от половината от най - бавния възможен ход, получен по статистически път”. За движението на Костадинова извън влака на стр.5 от допълнителната техническа експертиза изрично е отбелязано, че освен възрастта на подсъдимата, с „отчитане на възникналата ситуация” и „движение в тъмната част на денонощието по баластрова призма” най-достоверният ход е определен в долните граници на статистическите диапазони.

Неоснователно е и искането на касаторката да се прибавят 74 секунди към времето на нейното придвижването от пощенския до кушет вагона, тъй като пожарът бил възникнал два километра преди посочения от експертите /след следствения експеримент/ 135-ти километър на трасето. Конкретното място на жп линията, където се намирал влакът при възникване на пламъчното горене, представлява интерес с оглед възможността за евакуация на пътниците и персонала при задействане на внезапната спирачка. Съдът насочил изследването си именно в тази насока. В заключителната част на техническата експертиза, стр.20, е посочено, че според комплексната

пожаро - техническа експертиза при възникване на пламъчното горене кушет вагонът се е намирал при километър 133, а според данните от следствия експеримент – при километър 135. Вещите лица анализирали целия пътен участък от километър 133 до километър 137 и стигнали до извода, че с оглед топографията на маршрута шафнерът Г. можел да задейства ръчната спирачка още около километър 136, когато се е намирал в горящото купе № 6. Тези факти обаче нямат никакво отношение към изследваното поведение на подсъдимата К., която била в пощенския вагон и разбрала за възникване на пожара едва при екстремното спиране на влака. Въззивният съд детайлно възстановил извършените от нея действия след този момент. К. станала от служебното си място, стигнала до страничните врати на фургона, отворила дясната врата по посока на движението, погледнала в двете посоки, след това отишла до лявата врата, вече отворена от свидетеля Б., и тогава видяла пламъците от кушет вагона. Жалбоподателката скочила от фургона и поела в противоположна на пожара посока – към локомотива, където поискала от машиниста - свидетеля К., пожарогасител. Докато машинистът гасял отвън разрастващия се пожар, подсъдимата тичала по дължината на влака и звъняла до пожарната служба. По предложение на свидетеля К. тя наредила да се отдели горящия вагон и дочакала намесата на полицията и противопожарния екип.

Твърденията на жалбоподателката, че сторила всичко по силите си, за да предупреди пътниците и да ги изведе от влака, но била спряна от тежкия задушлив дим в кушета, правилно са възприети от предходните инстанции като защитна версия без доказателствена основа. Спасилите се пътници не съобщават за каквито и да било прояви на К., насочени към тяхната евакуация. Вратата на спалния вагон, която тя твърди да е отключила и през която извеждала пътниците, е открита при огледа в затворено състояние. С особено внимание съдебният състав се отнесъл към показанията на свидетелката Н. от досъдебната фаза, в които тя споменава за „руса жена с униформа на БДЖ”, която носела ключове и отворила „двете леви врати по посока на движението”. В съдебно заседание свидетелката не си спомнила този важен факт. Съдът констатирал противоречието и обяснил защо не дава вяра на тази част от показанията на свидетелката. Последната нямала видимост до предните странични врати на спалния вагон, за да възприеме как се отваря лявата от тях, още повече при твърдение на подсъдимата, че е отворила не лявата, а дясната врата. Лявата предна врата на кушета е намерена заключена, а лявата задна на спалния вагон пък отворил свидетеля П.. Изолираността и колебливостта на

показанията на св.Н. от досъдебното производство правилно били възприети от решаващите състави като признак за недостоверност и отхвърлени от доказателствената база на изследваната фактическа обстановка.

Проведеният следствен експеримент отговорил положително на основния въпрос могла ли е подсъдимата К. да стигне до кушет вагона без риск за живота и здравето си. Съдът изследвал различни маршрути на подсъдимата и стигнал до извода, че един от тях, посочен като А1, разкрива възможност К. да изпълни нормативните си задължения по евакуация на пътниците в критичните първи четири минути от възникване на пожара, когато все още е бил възможен престой в горящия вагон. Тя трябвало да излезе през предната лява врата на фургона, /което всъщност направила/, но вместо да тръгне към машиниста в търсене на пожарогасител, да поеме в обратна посока, към пожара, като измине разстоянието до края на спалния вагон, да влезе през отворената от свидетеля П. задна лява врата, да премине през преходните мостчета към кушета, да премахне щифтовете и отключи предните странични врати. За тези действия са й били необходими от 3 минути и 33 секунди до 3 мин и 40 секунди, т.е. имала е възможност да действа преди токсичните газове да стигнат нива, несъвместими с живота. В тази връзка правилно и при спазване на разписаната от НПК процедура въззивният съд отказал на защитата съдебно-медицинска експертиза за установяване на евентуалното въздействие на отровните газове върху психиката на подсъдимата. Подобно изследване би било безпредметно, тъй като К. изскочила от влака преди дима да стигне до нея и всички нейни последващи действия не биха могли да бъдат повлияни от токсично обгазяване.

Неоснователно е също така твърдението на защитата, че съдът е допуснал съществено процесуално нарушение, като не е установил причината за пожара. В рамките на повдигнатото обвинение този факт е ирелевантен. Подсъдимите са обвинени за бездействие, свързано с неизпълнение на служебни задължения след възникване на пламъчно горене в купе № 6. Неговата първопричина не е инкриминирана, не е обвързана с тяхното поведение и не попада в кръга на обстоятелствата, предмет на доказване в настоящето производство съгласно чл.102 от НПК. Ето защо напълно неудовлетворимо от процесуална гледна точка е желанието на защитата съдът да положи усилия да установи „истинската причина за пожара ” и да издири други виновни лица.Още по-малко е възможно с тази цел делото да се върне в досъдебната фаза за допълнително разследване. Дейността на съда е

строго лимитирана от рамките на обвинителния акт, а делото може се върне на прокурора само в точно определени процесуални хипотези / например по чл.249,ал.2, чл.288, чл.335,ал.1,т.1,ч л.425,ал.1,т.1 и ал.2 от НПК /, които не съвпадат с описаната от защитата ситуация.

В жалбата се сочи още едно съществено процесуално нарушение, изразило се в издаване на изпълнителен лист в полза на гражданските ищци. То е неотнормимо към извършваната проверка, тъй като се отнася за действия след постановяване на проверявания акт.

На второ място настоящият състав намира, че въззивният съд не е допуснал посочените в касационната жалба нарушения на материалния закон.

Независимото съпричиняване в казуса не е „невъзможна правна конструкция“, а юридическа квалификация на усложнен причинно - следствен процес, в който се включват няколко независими един от друг каузални фактори. Когато крайният престъпен резултат настъпва вследствие на поведението на няколко лица, за отговорността на всяко от тях е достатъчно да се установи причинна връзка между виновното му поведение и настъпилите общественоопасни последици, дори тогава, когато не всички причинители са предадени на съд. Изразеното в касационната жалба желание към наказателна отговорност да бъдат привлечени локомотивните машинисти и шафнерът на спалния вагон не води до отпадане на наказателноправните последици за подсъдимата К., тъй като те са в корелация с нейното, а не с тяхното поведение.

Напълно декларативно в касационната жалба се отричат задълженията на К. за осигуряване безопасността на пътниците в кушет вагона. Въззивният съд изяснил на стр.69 от мотивите си, че като началник-влак тя била обвързана от общото задължение на чл. 11 от Наредба № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт да се грижи за безопасността и здравето на лицата, засегнати от нейната дейност, в съответствие с нормативните актове по здравословни и безопасни условия на труд, нормативните актове за железопътния транспорт и инструкциите на работодателя. Защитата разсъждава излишно върху нормативния характер на Инструкция за началника на пътнически влак от 2002 г., тъй като К. не е обвинена в нарушаване на нейните разпоредби. Съдът обаче е констатирал, че тя не е изпълнила и задълженията си за евакуация на пътниците, произтичащи от чл.19 от Инструкцията за гасене на пожари в подвижния железопътен състав на

СО „БДЖ” от 1983 г., адресирани по силата на чл.14 от същия акт към всички отговорни лица, включително началник- влака. Развитата в касационната жалба теза, че тази Инструкция няма задължителен характер противоречи както на посочения текст на Наредба № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт, в който изрично се изисква спазване на всички инструкции, така и на установената съдебна практика и обвързващото тълкуване на чл.123 от НК, направено с ППВС № 2 / 79 г. Съгласно неговата т.б разпоредбата на чл.123 от НК е бланкетна норма, която по отношение на задължителните заповеди или запрети се позовава на технически правила и норми от съответен нормативен или поднормативен акт, които конкретизират дължимото поведение на виновния и съдържанието на престъпния състав. Постановлението съдържа примерно изброяване на възможните правила или норми и сочи, че те могат да са правилник, наредба, инструкция, заповед, технологически правила, дори паспорти на машини. Следователно твърдението на защитата, че изпълнението на Инструкцията за гасене на пожари в подвижния железопътен състав е незаконно действие, тъй като тя не е обнародвана в Държавен вестник, е лишено от юридическа убедителност.¹ Правната регламентация на дейности, представляващи източник на повишена опасност, не е обвързана задължително и единствено с нормативен източник, подлежащ на обнародване съгласно ЗНА.

В касационната жалба се отделя съществено място на становището, че началник-влакът не извършва правно - регламентирана дейност, представляваща източник на повишена опасност. Последните две понятия са тълкувани с ППВС №6/69 г., към което препраща ППВС №2/79 г. Доводите на защитата, макар да се позовават на същите тълкувателни текстове, съдържателно се конфронтират с тях. Подсъдимата К. несъмнено изпълнявала дейност, изискваща специални знания и опитност по силата на нормативен акт. В длъжностната ѝ характеристика са изброени многобройните нормативни актове, които трябвало да познава. Тя преминала и нарочен курс за *началник влак пътническо движение*, приключил с цитиран при назначаването ѝ протокол, удостоверяващ необходимите за длъжността знания. Началник - влакът осъществява дейност, при която и най-малкото незнание или немарливо изпълнение на дейността създава опасност за живота или за здравето на други хора. Обобщеното

¹ Вж. повече по темата в Решение № 447 от 09.01.2011 г. на ВКС по н.д.№ 2008/2011 г.

описание на неговата работата според длъжностна характеристика включва необходимата организация за пълна безопасност при извършване на превоза на пътници и това е достатъчно, за да очертае високия риск за увреждане живота на неопределен кръг от хора при нарушаване на определения професионален регламент.

Не намира подкрепа и твърдението за субективна несъставомерност на деянието.

При вярно установените факти, въззивният съд законосъобразно заключил, че подсъдимата, макар да познавала дължимите правила, не ги е спазила при обективна възможност за обратното. Тя не е предвиждала настъпването на общественотоопасните последици, но е била длъжна и е могла да ги предвиди. Немарливото изпълнение на дейността ѝ разкрива небрежност като форма на непредпазлива вина.

В заключение, не са налице касационните основания по чл. 348 , ал.1, т.1 и т.2, обуславящи отмяна на обжалвания акт, повторно разглеждане на делото или оправдаване на подсъдимата, както и на отхвърляне на гражданските иски.

Алтернативно заявеното и лишено от аргументация искане за намаляване на наказанието също не може да бъде удовлетворено. В рамките на правната квалификация наложеното наказание по размер и начин на изтърпяване не предполага ревизия в желаната от жалбоподателката посока.

Тази касационна оценка на жалбата прави безпредметно разглеждането на допълнително постъпилата жалба за предсрочно издаване на изпълнителен лист срещу подсъдимата.

По жалбата на подсъдимия Г.С.И.

Жалбата е неоснователна.

Касаторът и неговите защитници релевират касационното основание на чл.348, ал.1, т.1 от НПК - нарушение на закона. Според тях инкриминираното действие на И. - издаване на Заповед №18/31.08.2007 г., преследва законна цел и не се намира в причинна връзка със смъртта на пътниците във влака „София- Кардам”.

Въззивният съд подробно е обсъдил тези възражения. Аргументите , с които е отказал да ги приеме, не страдат от логически дефицити, описани от защитата на подсъдимия .

Установено е по делото, че Г.И. заемал длъжността заместник директор по експлоатация на спални и специални вагони в Поделение за пътнически превози - София към

На 24.01.2008 г. бил назначен и за заместник председател на постоянна комисия за организиране и ръководство на дейности при бедствия, аварии и катастрофи в поделението.

На 31.08.2007 г. той издал Заповед № 18/31.08.2007 г. С нея разпоредил, под страх от „строга дисциплинарна отговорност“ при неизпълнение, челните врати на спалните и кушет вагони да бъдат отключени по време на път, с изключение на тези, които са до локомотив, пощенски фургон без челни врати и на задната платформа на последния вагон, а страничните врати на спалния /кушет/вагон да са заключени с каре и щифт, с изключение на тази, през която става приемането на пътниците. В изпълнение на заповедта при избухване на пожара на 28.02.2008 г. три от страничните врати на кушет вагона във влака „София - Кардам“ останали заключени и блокирани поради приложението на т.нар.щифт. Пътуващите във вагона нямали осигурен изход през тях. Те били лишени и от възможността да получат помощ от излезли извън влака лица, тъй като поставените щифтове препятствали отварянето. Опитите за влизане в кушета отвън, за които съобщават свидетелите Г. и П., се провалили. Пет от жертвите били намерени непосредствено до предната лява врата.

При тези данни настоящият състав намира, че със Заповед № 18/31.08.2007 г. подсъдимият И. създал и наложил ред, който, заедно с описаните по-горе нарушения на други лица, довел до настъпване на престъпния резултат. Без значение за съставомерността на деянието е преследваната цел да се опази имуществото на железниците от кражби и засили контрола върху кондукторите. Управленското ниво на заеманата от касатора длъжност предполага компетентност за рисковете от ограничаване на евакуационните възможности при пожар или друг инцидент. Г.И. е бил длъжен и е могъл да предвиди, че използването на щифт в стари вагони без оповестителна и комуникационна система, без автоматични механизми за разблокиране на вратите, обслужвани от зле обучен персонал, може да доведе до тежки последици за живота на пътниците, превръщайки влака от сигурно превозно средство в смъртоносен капан. Ето защо е неприемлива хипотезата за случайно деяние, с която защитата свързва искане за оправдаване на подсъдимия.

В отговор на касационните жалби е необходимо да се подчертае, че приносът на останалите двама подсъдими за крайния

резултат не изключва каузалитета на поведението на И. с трагичния инцидент от 28.02.2008 г. Вярно е, че ако всеки от подсъдимите бе изпълнил задълженията си, би могла да се очаква успешна евакуация без жертви. Но също така е вярно, че изпълнението на строга заповед за заключване с щифт е лишила част от пътниците от шанс за спасение. Описаното поведение на жалбоподателя е в причинна връзка с настъпилите общественоопасни последици и правилно е квалифицирано като престъпление по чл.122, ал.2, пр.последно във вр. с ал.1 от НК.

По жалбата на гражданския ответник

Жалбата е неоснователна.

Доводите на повереника на касатора за намаляване на присъдените обезщетения от 100 000 лева на 50 000 лева за всеки от ищците, не почиват на установения от чл.49 и чл. 52 от ЗЗД и трайната съдебна практика стандарт за обезщетение на вреди с неимуществен характер. При конкретизиране на техния размер съдът е длъжен да вземе под внимание всички обстоятелства, свързани с характера на деянието, пълния обем на последиците му и степента на вината на причинилия вредоносния резултат. За да възникне гаранционно - обезпечителната отговорност по чл. 49 от ЗЗД е достатъчно да има възлагане на работа и увреждането да е по вина на работника или служителя, комуто тя е възложена.

Въззивният съд е съобразил тези основни предпоставки преди да приеме исковете за основателни, а размерът им - за справедлив. Последният отразява както оправдаването на подсъдимите за част от обвинението, така и тежестта на допуснатите нарушения на задълженията им, а също и липсата на съпричиняване от страна на пострадалите. Въведеният в правната система чрез чл.52 от ЗЗД критерий за определяне на обезщетението за неимуществени вреди по справедливост е изпълнен с морално съдържание и в него намира отражение обществената оценка за значението на засегнатите неимуществени ценности. В конкретния случай това са чувствата на привързаност, взаимност, любов и подкрепа между загиналите и ищците – техни близки. Справедливото обезщетяване на моралните вреди, възникнали от тяхното нарушаване, е едно от средствата за защита на нравствените устои на обществото.

Възражението на ответника, че финансовото положение на е тежко и ще се влоши още повече след изплащане на присъдените суми, не е от естество да компрометира адекватността на

уважените размери на гражданските искиове и да ги превърне от справедливи обезщетения в нелегитимна имуществена репресия. Върху оспорвания размер не оказват влияние и получените от ищите 20 000 лева по силата на застрахователен договор, тъй като по него страна е превозвачът-, а не дружеството – граждански ответник

По изложените съображения настоящият състав не намира основание за редукция на гражданските искиове до посочения в касационната жалба на гражданския ответник размер .

По протеста и жалбите на частните обвинители и граждански ищци

Протестът и жалбите на частните обвинители и граждански ищци са неоснователни.

Поради превалиращото съвпадение на наведените в тях аргументи срещу въззивния съдебен акт е възможно съвместното им разглеждане.

Оплакванията за съществени нарушения на процесуалните правила, довели до ограничаване правата на обвинението, са несподелими.

Жалбоподателите Х. изразяват несъгласие с базисните данни на експертизите, които въззивният съд назначил и изслушал след проведен следствен експеримент. Повереникът им твърди, че свидетелските показания и обясненията на подсъдимите, посочени от вещите лица, са недопустими доказателствени средства, тъй като не са приобщени по надлежен процесуален ред към доказателствената съвкупност. Принципно вещите лица могат да интерпретират само доказателства, събрани по предвидения в НПК ред. В този аспект възраженията на касаторите биха имали съществено значение за оценката на експертизите, ако цитираните от защитата гласни доказателства разкриваха съществени непълноти или противоречия и бяха избирателно коментирани от вещите лица. Данните по делото опровергават подобни опасения. Свидетелките Е. и К. и подсъдимите Г. и К. са разпитани в хода на съдебното следствие, както и непосредствено преди започване на следствения експеримент. Всички те не са заявили данни, съществено различаващи се от цитираните в експертизите изявления от досъдебната фаза. Този спор възникнал и пред въззивния съд, поради което съдебният състав поискал вещото лице инж. Ч. да заяви дали цитираните от него показания и обяснения от досъдебното производство оказват влияние върху крайните изводи. Отговорът на експерта бил отрицателен. Той

категорично потвърдил, че останалите доказателствени източници подкрепят заключението за мястото на възникване на пожара и неговото развитие. Неясно защо в жалбата на повереника на гражданските ищци и частни обвинители Х. се поддържа, че следственият експеримент не допринесъл за разкриване на обективната истина и по този начин засегнал процесуалните им права. Напротив, чрез него били проверени важни данни за развитието на инцидента и поведението на отговорните лица, които, в крайна сметка подкрепили тезата на обвинението.

Касационният съдебен състав не установи превратна оценка на доказателствата, каквато сочи повереникът на жалбоподателите В.. Всички данни по делото, които според касаторите били подложени на неадекватен анализ, всъщност са възприети според точния им смисъл в общия доказателствен контекст. Мястото, състоянието и употребата на пожарогасителите от подсъдимия Г. са прецизно изследвани и фактическите констатации на решаващите състави не се различават от изложените в касационните жалби. Във вагона е имало пожарогасители, но те били заключени в метален шкаф. При огледа са намерени и остатъци от азбестово одеяло. Подсъдимият Г. е гасил пожара в купе № 6 с пожарогасител, който взел от спалния вагон. Въззивният съд констатирал, че пожарът се разпространявал много бързо. Нормативно основен приоритет на подсъдимия било да изведе пътниците от опасната зона и след това да гаси пожара. Пожаротехническата експертиза, изслушана от въззивния съд, показва, че Г. могъл да пристъпи към гасене 3 минути и 25 секунди или 3 минути и 6 секунди след началото на пожара. Тогава пожарът обхващал 94,95% или 85,16% от площта на купе № 6 и бил неовладяем с наличните пожарогасители. Още по-малко би могло да се очаква, че това е възможно с азбестово одеяло – предположение, което вещите лица свързват с началото на горенето. Освен това около четири минути след възникване на горенето престоят в купето станал невъзможен поради натрупалите се токсични газове. Ето защо изводът на въззивния съд, че няма причинна връзка между действията на подсъдимия Г. по поддържането и употребата на уредите и съоръженията за пожарогасене и настъпилния вредоносен резултат е изграден на процесуално допустима доказателствена основа и не нарушава логическите правила.

До същото заключение доведе и касационната проверка на твърдението на касаторите за неправилно игнорирани от съда доказателства, свързани с употребен от Г. алкохол по време на работа. Въззивният съд разгледал събраните данни и потърсил тяхната връзка с поведението на подсъдимия по време на пожара. Той отбелязал, че в

действията на шафнера не са открити видими знаци за алкохолно повлияване, препятствало точното изпълнение на задълженията му. Предположенията за субклинично опиване, по данни от медицинската експертиза, биха намерили потвърждение само чрез специални тестове, които не са и не биха могли вече да бъдат осъществени. Проверяваната инстанция не е имало основание да приеме за установена причинно-следствена връзка, базирана на предположения и допускания, тъй като така би нарушила стандарта на чл.303 от НК.

Неоснователни са и оплакванията за нарушение на материалния закон поради оправдаването на подсъдимите Г. и К. за част от инкриминираните нарушения на задълженията им като кондуктор и началник-влак.

Въззивният съд внимателно обсъдил нормативната база, регламентираща дейността на двамата подсъдими. Тя впечатлява с това, че едни и същи правила преминават, с незначителни редакционни изменения, от един документ в друг, без чрез тях да се вменяват нови или да видоизменят вече съществуващи професионални стандарти. По този начин едно и също задължение присъства /с несъществени модификации и степен на конкретност/ в повече от един документ. При този начин на организация , установен в, съдът правилно не е допуснал едно нарушение да се мултиплицира като засягащо повече правила. Ето защо той оправдал законосъобразно Г.Г. по т.1.6 от Раздел VIII от Инструкцията за задълженията на кондукторите на спални и кушет вагони във връзка с обслужването на пътниците във вътрешно и международно железопътно съобщение, тъй като съдържащите се в него правила се включват в по-подробните и последователни текстове по т.8 от Противопожарната наредба и чл.19 от Инструкцията за гасене на пожари в подвижния железопътен състав.

Неоснователна е претенцията на част от жалбоподателите за отмяна на оправдаването на подсъдимите Г. и К. за нарушение по чл.14 от Инструкцията за гасене на пожари в подвижния железопътен състав. Съдържанието на нормата разкрива единствено кръга на лицата, отговарящи за организирането на пожарогасенето, а самите отговорности са в чл.19, поради което съдът законосъобразно не съзрял нарушена диспозиция по чл.14 от посочената Инструкция и оправдал подсъдимите за тази част от обвинението.

Не разкрива нарушение на закона и оправдаването на подсъдимия Г. за нарушение на чл.12, т.2 от Наредба № 13 от 30.12.2005 г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в железопътния транспорт/ДВ, бр.12/2006 г./ .Според този текст лицата от

железопътния персонал в съответствие със своята квалификация и правоспособност и с дадените им инструкции използват правилно средствата за колективна защита и не ги отстраняват самоволно. В обвинителния акт конкретното нарушение на подсъдимия е описано като бездействие, тъй като той ”пренебрегнал проверката за наличност и изправност на пожарогасителите във вагона и липсата им на достъпни за ползване места”. Прокуратурата изобщо не повдигнала въпроса за използване на азбестовото одеало и на стр.53 от обвинителния акт отбелязала, че такава вещ „липсвала”. Съдът, обвързан от фактологическите рамки на обвинението, констатирал, че няма данни Г. лично да е поставил пожарогасителите в метален шкаф и да ги е заключил. Без доказателствена обосновка оправдаването на подсъдимия за това нарушение представлявало единствения правилен начин за приложение на закона.

Прокурорът, както и всички граждански ищци и частни обвинители, атакуват справедливостта на наказанията, наложени на подсъдимите.

Основният аргумент против определените срокове *лишаване от свобода* и начина на тяхното изтърпяване е тежестта на настъпилите общественноопасни последици. Тя не е пренебрегната от въззивния съд. Смъртта на девет пътници дала основание той да потвърди квалификацията на извършеното от Г. и К. престъпление по чл.123, ал.3, пр. последно във вр. с ал.1 от НК като особено тежък случай т.е.да приеме, че е налице изключително висока степен на обществена опасност на деянието и дееца. При индивидуализация на наказанията на тримата подсъдими съдебният състав приел броя на жертвите/ при съобразяване с разпоредбата на чл.56 от НК/ и като отегчаващо отговорността обстоятелство.

Обемът наказателна принуда е съобразен и със смекчаващите обстоятелства без да е допуснато твърдяното от жалбоподателите разширяване на кръга им и надценяване на тяхното значение.

За подсъдимия Г.С. това са чистото съдебно минало, безупречните характеристични данни, законосъобразните подбуди за издаване на инкриминираната заповед, ограниченият каузален принос към вредоносния резултат.Отложеното изтърпяване на наказанието по реда на чл.66, ал.1 от НК отразява правилна преценка за възможността върху подсъдимия да се въздейства превъзпитателно и поправително извън затвора.Установените по делото данни за социалната реализация на Г.И. разкриват личност с ниска степен на обществена опасност, чиято изолация

от обществото не би удовлетворила и целите на генералната превенция. Определеният изпитателен срок е в състояние да реализира предупредителната и възпираща функция на наказателната репресия .

Наказанията на подсъдимите Г. и К. са определени при условията на чл. 55, ал.1 от НК – правна възможност, която не се отхвърля от възприетата от предходните инстанции квалификация на извършените деяния. Констатацията на апелативния съд за многобройни смекчаващи отговорността обстоятелства е съобразена със спецификата на изследвания казус. Дватама подсъдими попаднали в изключителна ситуация, за която нямали достатъчна практическа подготовка, тъй като не били обучени за гасене на пожар и за екипна работа. Те разполагали с ограничено време за действие и всяка пропиляна в неправилни манипулации, паника и суетене минута имала фатални последици. Г. допуснал коментираните по-горе нарушения, но не бездействал, а се опитал, макар безрезултатно, да гаси пожара и да проникне в задимения вагон. Подсъдимата К. узнала за пожара едва след аварийното спиране на влака. В изтичащите минути до фаталното обгазяване на кушет вагона тя се подала на възникналата паника и не могла да ѝ противопостави предварително придобити умения или отработени практики за реакция.

Настоящият съдебен състав не споделя разбирането на предходната инстанция за заличаване на дисциплинарните наказания на подсъдимите. Спазването на трудовата дисциплина е значим фактор при определяне на обществената опасност на дееца в случаите на професионална непредпазливост. Санкционирането на Г. и К. по реда на Кодекса на труда не ги характеризира като образцови служители, но не е от естество да балансира или надмогне установената от въззивния съд съвкупност от смекчаващи обстоятелства.

Израз на несправедливост би било да се удовлетвори искането на касаторите и прокурора подсъдимите да изтърпят наложените наказания *лишаване от свобода* в затвор. Те не са осъждани, имат продължителни трудови биографии, до инцидента били добри членове на обществото. Престоят в пенитенциарно заведение не би удовлетворил основната цел на наказанието – да въздейства поправително върху осъдените, като коригира ценностната им система и създаде мотивация за спазване на закона. Незабавната им изолация не е в хармония и с очакваното възпитателно и предупредително въздействие върху останалите членове на обществото, а продължителността на определения изпитателен срок притежава сериозен възпиращ потенциал, който допълнително ще допринесе за реализиране на личната и генералната превенция на санкциите.

Неоснователни са и претенциите на гражданските ищци за касационна корекция на гражданската част от въззивното решение. Емоционалните травми на близките на загиналите са с неопишуема дълбочина. Възможностите за тяхното компенсиране са ограничени от обществения критерий за справедливост по чл. 52 от ЗЗД, поддържан от житейската и съдебна практика. Присъдените суми от 100 000 лева, дължими солидарно от подсъдимите и гражданския ответник , са съобразени с неговия стандарт.

В отговор на жалбата на повереника на гражданските ищци и частни обвинители Х. за пропуски и нарушения при определяне на законните лихви, държавните такси и сторените от ищците разноси, касационният съдебен състав отбелязва, че още първата инстанция се е произнесла по дължимостта на законната лихва върху присъдената главница на обезщетението за неимуществени вреди, а въззивната инстанция е потвърдила тази част от първоинстанционната присъда т.е. не е налице непълнота на въззивния акт, подлежаща на касационна корекция. С влязло в сила определение по чл.306 от НПК и с нарочен диспозитив в проверявания съдебен акт е решен и отново поставения въпрос за дължимите разноси и такси и тяхното разпределение между задължените лица. Въззивният съд не е допуснал нарушение на закона и процесуалните правила, предполагащо отменяване или изменяване на присъдата и в тази част.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал.1, т.1 от НПК Върховният касационен съд , второ наказателно отделение,

Р Е Ш И

ОСТАВЯ В СИЛА присъда № 214 от 21.09.2012 г. по внохд №300/2011 г.по описа на Великотърновския апелативен съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

ЧЛЕНОВЕ : 1.

2.